

Les esclertes de la censura (de l'1 de juliol al 31 d'agost)



www.filmoteca.cat

La Filмотeca revisa amb el cicle *Les esclotxes de la censura* els obstacles que la representació del sexe ha trobat al llarg de la història del cinema

- La retrospectiva inclou títols que han topat amb diverses formes de censura a causa del seu tractament de la sexualitat
- Del Codi Hays a la censura franquista, el cinema ha mantingut una lluita constant per representar l'erotisme

La Filmoteca de Catalunya programa, de l'**1 de juliol al 31 d'agost**, el cicle "**Les esclotxes de la censura**", que recull films de diverses procedències geogràfiques i estètiques que van aconseguir tractar, més o menys el·lípticament, l'homosexualitat, l'incest o l'avortament. La retrospectiva, que inclou 18 títols el mes de juliol i 21 més a l'agost, ens mostra com, des de la implantació del codi Hays, als anys vint, fins als anys setanta, quan la censura comercial va fer innecessària l'estatal, el cinema va lluitar contra corrent per fer visibles determinats aspectes de la sexualitat. Aquest cicle suposa una aproximació a l'evolució del tractament carnal a la pantalla, un tema absolutament condicionat pels diferents mecanismes de la censura, inclosa l'autocensura dels productors, i el pes de la religió. Obre el cicle, el **divendres 1 de juliol a les 19.30h**, una tria de curtmetratges presentats per la seva directora **Erika Lust**, reivindicadora d'una *pornografia en femení*.

EL CINEMA, LA SEXUALITAT I LA CENSURA

Des dels seus orígens, el cinema va nèixer sota sospita, social i moral. L'esgèsia en va ser un ferotge enemic i els estats van controlar un espectacle destinat a públics populars en locals sospitosos. Quan la indústria va substituir l'artesania i el cinema va pujar de categoria social, els mateixos productors d'Hollywood van implantar un Codi que autocensurés les pel·lícules a fi d'evitar escàndols que perjudiquessin la taquilla. El Codi Hays va estar vigent fins la dècada dels seixanta, quan lels hàbits socials s'havien flexibilitzats però en determinats països totalitaris, des de l'Espanya franquista als del teló d'acer, vigil·làven escrupulosament la vessant política però també la sexual i, molt especialment, la moral. En el marc d'aquestes limitacions, bàsicament compreses entre els anys deu i setanta del segle XX, els cineastes van lluitar per mantenir la tradició del cinema com un espectacle de perspectives majoritàriament masculines i amb un elevat component voyeurístic. Fruit d'aquesta tensió, van sorgir una sèrie de films amb una

voluntat clarament desafiant, tant pel que fa als centímetres d'epidermis que s'arrebassaven a la mirada dels censors com al tractament de determinats temes relacionats amb la sexualitat.

La retrospectiva “**Les esclotxes de la censura**” permet apreciar els canvis que han experimentat, des de la invenció del cinema fins els anys setanta, diferents societats i cultures pel que fa els prejudicis en la representació de l'amor físic i el concepte variable d'“obscenitat”. Tal com deia José Luis Guerner, “l'autèntica liberalització només arribarà quan s'alliberin, no ja els cossos, sinó les consciències”.

CICLE «LES ESCLETXES DE LA CENSURA»

DE L'1 DE JULIOL AL 31 D'AGOST

Els films programats per aquest cicle, d'autors, gèneres, procedències i èpoques molt diverses, tenen en comú el fet d'haver estat objecte de polèmica i/o censura a causa del seu tractament de la sexualitat, del plaer i de la carnalitat. Al seu propi país o a d'altres, els treballs que presentem han estat avaluats i objectats en funció dels mecanismes de censura de l'època i l'indret, al seu torn marcadament influïts per la religió. Ara, tenim ocasió de revisar aquests films polèmics, alterats o prohibits –alguns casos són francament delirants– i de revisar l'evolució que, des dels inicis del cinema i fins avui, han patit aquest tipus de manifestacions i tractaments a la pantalla.

Divendres 1 juliol / 19.30 h

Curtmetrages d'Erika Lust - Pornografia en femení ERIKA LUST, 2004. Catalunya. VOSE. 90'. Projecció en DVD.

El cinema pornogràfic d'Erika Lust està fet des d'una perspectiva femenina que potencia l'erotisme, té molta cura de la posada en escena i atorga més atenció a uns preliminars sexuals protagonitzats per persones més reals, amb estàndards físics més comuns que a la majoria de films del gènere. En aquesta sessió es projecten els curts *My Moaning Neighbor; Try My Boyfriend; An Appointment With My Master; Dominate Me; My Dear Brother in Law; Be a Hero; The Ultimate Kink* i *Horny Beasts*. **Presentació i debat a càrrec d'Erika Lust el diivendres 1.**

Dissabte 2 juliol / 19.30 h - Dimarts 5 juliol / 18.30 h

A History of the Blue Movie *Història del cinema porno* ALEX DE RENZY, 1970. EUA. VOSC. 116'. Projecció en DVD.

Una història del cinema pornogràfic de 1915 a 1970, centrada sobretot als Estats Units. “Alex de Renzy és un historiador en la millor tradició de la història del sexe al cinema, de *Playboy*, i ens narra solemnement el divertit art de les primeres pel·lícules pornogràfiques mentre veiem l’heroi donant per darrere una vedella. El film ofereix més o menys el que promet. Hi ha curtmétratges semiprofessionals del Hollywood primitiu —la majoria d’aquests, és cert, més ben fets i divertits del que es pot esperar. Hi ha extractes de films d’animació molt poc coneguts. Hi ha films de *peep shows* i de striptease i també un parell de clàssics del porno: *The Nun’s Story* i la cèlebre *Candy Barr in Smart Aleck*” (Roger Ebert).

Diumenge 3 juliol / 19.00 h - Divendres 8 juliol / 19.30 h

Tystnaden *El silencio* INGMAR BERGMAN, 1962. Int.: Ingrid Thulin, Gunnel Lindblom, Jörgen Lindström, Hakan Jahnberg, Birger Malsmtén. Suècia. VOSE. 93'

Dues germanes que tornen a casa seva després d’unes vacances es veuen obligades, a causa de la malaltia d’una d’elles, a aturar-se en una ciutat d’un país desconegut, del qual no en saben l’idioma i on mantindran relacions amb alguns dels estranys habitants. Va ser prohibit en diferents països, tallat a quasi tots i modificat el sentit de les paraules a tot arreu. A França *église* es convertia en *porche*, a Alemanya el film va generar preguntes parlamentàries i a l’URSS van denunciar el “feixisme latent” de Bergman.

Dimecres 6 juliol / 17.00 h - Dissabte 9 juliol / 19.00 h

The Devils *Los demonios* KEN RUSSELL, 1971. Int.: Oliver Reed, Vanessa Redgrave, Dudley Sutton, Max Adrian, Gemma Jones, Murray Melvin. Gran Bretanya. VOSE. 111'

Inspirat en una obra de John Whiting i en *The Devils of Loudun* d’Aldous Huxley, Russell va fer un film polèmic i controvertit en la millor tradició de la seva trajectòria professional. Les lluites religioses i polítiques de la França de Lluís XIII es reflecteixen de manera quasi apocalíptica en aquest film que va ser prohibit a Itàlia, país que va amenaçar els protagonistes Vanessa Redgrave i Oliver Reed de condemnar-los a tres anys de presó si trepitjaven sòl italià. Atenció a la fotografia de David Watkin i als escenaris creats per Derek Jarman.

Dimecres 6 juliol / 20.00 h - Dissabte 9 juliol / 21.30 h

Matka Joanna od Aniolów *Madre Juana de los Ángeles* JERZY KAWALEROWICZ, 1961. Int.: Lucyna Winnicka, Mieczyslaw Voit, Anna Ciepielwska, Maria Chwalibog, Kazimierz

Fabisiak, Stanislaw Jasiukiewicz. Polònia. VOSE. 110'. Projectió en DCP.

Al segle XVII, un alt dignatari de Roma es desplaça al convent d'una petita ciutat polonesa per exorcitzar-ne les monges. El film va representar la consagració del cineasta polonès Jerzy Kawalerowicz, amb el qual va obtenir el Premi Especial del Jurat al Festival de Cannes. Un film sobri que trasplanta a Polònia el famós cas de les posseïdes de Loudun, que més tard reprendria Ken Russell a *The Devils*. Kawalerowicz, basant-se en la novel·la de Jaroslaw Iwaszkiewicz, evoca amb un domini modèlic l'antagonisme entre les diverses alienacions suscidades pel fenomen religiós i la reivindicació dels plaers de la vida.

Dijous 7 juliol / 18.30 h - Dimecres 13 juliol / 17.00 h

Querelle-Ein Pakt mit dem Teufel *Querelle* RAINER WERNER FASSBINDER, 1982. Int.: Brad Davis, Franco Nero, Jeanne Moreau, Laurent Malet, Hanno Pöschl, Gunther Kaufmann, Burkhard Driest, Dieter Schidor, Harry Baer. RFA-França. VOSC. 106'

El film pòstum de Fassbinder s'endinsa en el món i l'infern de Jean Genet amb una estètica, com deia José Luis Guarner, de *South Pacific*. Ataca, però, a diferència del famós musical, les consciències, crea escàndol i el tarannà del cineasta i l'univers homosexual hi són explícits. Mal comprès en el seu moment, encara ha de passar la revàlida. Jeanne Moreau hi interpreta la propietària d'un prostíbul.

Dijous 7 juliol / 20.00 h - Diumenge 10 juliol / 19.00 h

Il conformista *El conformista* BERNARDO BERTOLUCCI, 1970. Int.: Jean-Louis Trintignant, Stefania Sandrelli, Gastone Moschin, Enzo Tarascio, Fosco Giachetti, José Quaglio, Dominique Sanda, Pierre Clémenti. RFA-Itàlia-França. VOSC. 112'. Projectió en DCP.

Una adaptació de la novel·la homònima d'Alberto Moravia. La dissecció psicològica d'un ésser en procés de degradació és, a la vegada, un retrat de la Itàlia feixista. Una història explicada mitjançant una estructura complexa de *flashbacks* sobre la traïció, la presència del passat que torna i el pes de la figura paterna —en aquest cas un antic professor—, que té un extraordinari tractament estilístic a l'hora de reflectir la moda i l'arquitectura imponent en l'era de Mussolini. Es projecta la versió doblada a l'italià.

Divendres 8 / 22.00 h - Diumenge 10 / 16.30 h

Mädchen in uniform *Noies amb uniforme* LEONTINE SAGAN, CARL FROELICH, 1931. Int.: Herta Thiele, Dorothea Wieck, Emilia Unda, Erika Biebrach, Gertrud de Lalsky, Else Ehser, Erika Mann. Alemanya. VOSC. 83'

A l'inici dels anys vint, una adolescent és enviada a un pensionat de Postdam destinat a les filles d'oficials. La fèrria disciplina del centre fa insuportable la seva estada. Aviat s'enamora de l'única institutriu que li mostra afecte. Aquesta passió condueix la protagonista al límit del suïcidi. La descripció de la relació lesbiana, totalment nova a l'època, va contribuir al seu èxit internacional i, a dia d'avui, és tot un referent del cinema lèsbic. *Agraïment: Deutsche Kinemathek.*

Dimecres 13 juliol / 21.30 h - Dissabte 30 juliol / 21.30 h

The Devil Is a Woman *El diable és una dona* JOSEF VON STERNBERG, 1935. Int.: Marlene Dietrich, Lionel Atwill, Cesar Romero, Edward Everett Horton, Alison Skipworth, Don Alvarado, Tempe Piggott. EUA. VOSC. 80'. Projectió en 16mm.

És una adaptació feta per John Dos Passos de la novel·la *La dona i el ninot* de Pierre Louys, que no va agradar gens al govern de la República Espanyola del Bienni Negre, que la va prohibir. Marlene Dietrich hi interpreta una seductora sevillana, i tot el film és un deliri de barroquisme i folklore espanyol d'acord amb el so del *Caprici espanyol* de Rimski-Kórsakov.

Divendres 15 juliol / 17.00 h - Dissabte 16 juliol / 19.30 h

Le souffle au coeur *El buf al cor* LOUIS MALLE, 1971. Int.: Lea Massari, Benoît Ferreux, Daniel Gelin, Marc Winocourt, Fabien Ferreux, Michel Lonsdale, Ave Ninchi, Gila von Weitershausen, Micheline Bona. França. VOSC. 118'

Louis Malle dinamita la falsa moral d'una burgesia hipòcrita a partir de la història de Laurent i el seu pas de la infància a l'adolescència durant el maig de 1954, un període crucial per a França per haver esdevingut l'epíleg de la guerra d'Indoxina. El film, tractat amb un to irònic i tendre ple de maduresa, va escandalitzar la societat benpensant per haver inclòs el tema de l'incest entre una mare i el seu fill.

Divendres 15 juliol / 21.30 h - Diumenge 17 juliol / 19.30 h

Még kér a nép *Salmo rojo* MIKLÓS JANCÓS, 1971. Int.: Andrea Drahota, Marie Csomós, Eva Spányik, Gyöngyi Büros, József Madaras, Tibor Orbán, András Bálint, Tibor Molnár, Erzs Cserhalmi, Ilona Curnik, Zsuzsa Ferdinándy. Hongria. VOSE. 87'

A la fi del segle XIX un grup de camperols que defensen els seus drets, units per la seva tenacitat, esperen la resposta a les reivindicacions que han plantejat. Maten el temps cantant i ballant, però la rebel·lió de les masses no es farà esperar. La pel·lícula

representa un salt en la filmografia de Jancsó, que treballa en color i transforma el nu, abans equivalent a humiliació, en símbol de llibertat. “El film exalta la recerca de la felicitat humana, d’un futur que seria un paradís. Cavalls, soldats, joves i flors escriuen aquests foc, herba i sang, fent voltes els uns al voltant dels altres i els uns amb els altres. És un poema estrany, trist com un sospir infantil” (Colette Godard).

Dimarts 19 juliol / 21.30 h - Diumenge 24 juliol / 19.30 h

Safe in Hell *Fora de perill a l'infern* WILLIAM A. WELLMAN, 1931. Int.: Dorothy Mackaill, Donald Cook, Ralf Harolde, John Wray, Ivan F. Simpson, Victor Varconi, Morgan Wallace. EUA. VOSC. 73'

Film que narra la història d'una prostituta que creu que ha matat un dels seus clients i, amb l'ajut del seu amant, escapa a una illa del Carib on no existeix l'extradició, però que està poblada per criminals i violadors. El film és una mostra del Wellman més dramàtic. Amb la lentitud del seu ritme, l'atmosfera densa i les situacions doloroses anuncia obres futures com *Track of the Cat* i *The Ox-Bow Incident*. Totes elles parlen de persones que es veuen reunides en circumstàncies claustrofòbiques en les quals es desencadenen totes les seves pors i culpabilitats. Un element notable és la presència de dos actors negres: Nina Mae McKinney i Clarence Muse. En una època en què els negres eren sovint explotats i estereotipats, aquests dos personatges resulten refrescantment positius. De fet, probablement són les úniques persones respectables de la pel·lícula” (Frank T. Thomson).

Dimecres 20 juliol / 20.00 h - Dissabte 23 juliol / 19.00 h

The Cheat *La trampa* CECIL B. DEMILLE, 1915. Int.: Fannie Ward, Sessue Hayakawa, Jack Dean, James Neill, Utaka Abe. EUA. Muda, amb rètols en català. 53'

Una dona americana promet entregar-se sexualment a un banquer japonès si aquest li deixa diners per amagar un desfalç. En aquesta obra mestra estrenada com *La marca del fuego*, per primera vegada el cinema tractava de desenvolupar un drama en termes de conflicte psicològic, bussejant en un camp d'acció nou: el dels sentiments i de les motivacions internes. La novetat històrica en l'ús de la sobrietat, la matisació expressiva i el primer pla reiterat va fer que la crítica de l'època parlés de ruptura amb el teatre. Per primera vegada també es van utilitzar la il·luminació angularada, siluetes i ombres inquietants, no necessàriament naturalistes sinó més aviat simbòliques. A tot això s'afegeix l'espectacular desenllaç d'un procés judicial com a fórmula nova, el toc d'exotisme i el luxe dels ambients amb mètodes inèdits fins aleshores que temptejaven un camí nou i inexplorat. ***Acompanyament musical a càrrec del mestre Joan Pineda.***

Dijous 21 juliol / 20.00 h - Dimecres 27 juliol / 18.30 h

Suddenly Last Summer *De sobte, el darrer estiu* JOSEPH L. MANKIEWICZ, 1959. Int.: Katharine Hepburn, Elizabeth Taylor, Montgomery Clift, Albert Dekker, Mercedes McCambridge. EUA. VOSC. 114'. Projectió en DCP.

Una obra de Tennessee Williams en el guió de la qual va intervenir Gore Vidal. La complexitat del seu argument, en què el sexe, l'homosexualitat i el crim hi tenen un paper protagonista, va ser un nou repte per a Mankiewicz. Al nostre país no es va poder estrenar fins 20 anys després d'haver-la realitzat. El motiu: "Al clima general d'emboïment en què transcorre l'acció i als impulsos eròtics que mouen els protagonistes s'uneix una desassenyada escena final que transcorre en un poble mexicà, tot i que es roda a la Costa Brava i fereix el patriotisme subtil delsensors. L'acusen de mostrar els espanyols com caníbals famolencs i titllen els productors de traïdors per les facilitats proporcionades" (Augusto M. Torres).

Divendres 22 juliol / 21.30 h - Dissabte 23 juliol / 22.00 h

Baby Doll ELIA KAZAN, 1956. Int.: Carroll Baker, Eli Wallach, Karl Malden, Mildred Dunnock, Lonny Chapman, Eades Hogue, Noah Williamson. EUA. VOSC. 114'

Partint de dues obres curtes de Tennessee Williams, Kazan va dirigir aquest polèmic film que va tardar 26 anys a estrenar-se als nostres cinemes a causa de la seva càrrega eròtica. "Però 26 anys després no hem vist la pel·lícula escandalosa de la temporada, hem vist realment *Baby Doll*, un film sorprenentment modern, una graciosa i absorbent comèdia carnal, a la vegada cínica i virtuosa, generosa i decadent, violenta i poètica, que constitueix un exercici d'estil decididament extraordinari" (José Luis Guarner). Els actors principals provenen de l'Actors Studio, mentre que la resta són habitants de Benoit que interpreten les seves vides. Baker fa la primera i millor interpretació de la seva vida, i Malden està genial en el paper de marit madur i ardent pel fet de no poder posseir-la.

Dimarts 26 juliol / 17.00 h - Dissabte 30 juliol / 19.00 h

Diferente LUIS MARIA DELGADO, 1961. Int.: Alfredo Alaria, Manuel Monroy, Manuel Barrio, Julia Gutiérrez Caba, Gracita Morales, Jesús Puente, Agustín González, Enrique San Francisco. Espanya. VE. 102'

Pel·lícula musical insòlita escrita conjuntament per Luis María Delgado, provinent d'una família d'artistes, i el ballarí Alfredo Alaria, i interpretada per aquest i el seu ballet. Una apologia de l'homosexualitat que, increïblement, va ser autoritzada per la censura ferotge i miop del franquisme. Amb el pas dels anys *Diferente* ha quedat com un dels experiments més interessants del cinema espanyol en el camp de la cinematografia musical. *Agraïment: Filmoteca Española i Video Mercury Films.*

Dijous 28 juliol / 17.00 h - Divendres 29 juliol / 19.00 h

The Servant *El sirviente* JOSEPH LOSEY, 1963. Int.: Dirk Bogarde, James Fox, Sarah Miles, Wendy Craig, Catherine Lacey, Richard Vernon, Ann Firbank, Doris Knox, Patrick Magee, Alun Owen, Harold Pinter. Gran Bretanya. VOSE. 112'

Un jove aristòcrata anglès contracta un criat, una vegada instal·lat en una vella mansió de Londres. Progressivament i d'una manera tan subtil com perversa, els seus papers s'aniran invertint. Losey filma la mansió amb cura manierista, amb predilecció pels enquadraments torturats i els miralls deformants com a solució a un plantejament visual que tradueix la corrupció moral i l'univers decadent en què es mouen els personatges. És la primera col·laboració del cineasta amb el guionista Harold Pinter i un dels grans treballs de Dirk Bogarde, actor emblemàtic en la carrera de Losey.

Dijous 28 juliol / 21.30 h - Divendres 29 juliol / 22.00 h

Marked Woman *La dona marcada* LLOYD BACON, 1937. Int.: Bette Davis, Humphrey Bogart, Lola Jane, Isabell Jewell, Rosalind Marquis, Mayo Methot, Jane Bryan. EUA. VOSC. 96'

Ambientada als baixos fons de Manhattan en els pitjors anys de la Gran Depressió posteriors al crac de 1929, i amb una interpretació coral, però en què destaca una jove Bette Davis, el film explica com un grup d'"hostesses" d'un *nightclub* s'enfronten al mafiós que el dirigeix en un judici per assassinat. Inspirat en el procés a què va ser sotmès el mafiós Lucky Luciano, el film és un recorregut pel crim organitzat i la prostitució molt a l'estil de realisme social de la Warner. *Marked Woman* va ser el primer paper de Bette Davis per a la Warner després de la seva demanda contra els estudis —que va perdre—: l'actriu argumentava que els guions que li arribaven eren de mala qualitat.

Dimarts 2 agost / 17.00 h - Dissabte 6 agost / 19.00 h

The Outlaw *El bandoler* HOWARD HUGHES, 1943. Int.: Jane Russell, Jack Buetel, Thomas Mitchell, Walter Huston, Joe Sawyer, Mimi Aguglia. EUA. VOSC. 116'. Projectió en DCP.

Una exuberant Jane Russell eclipsa als mítics Pat Garret, Billy el Nen i Doc Hollyday en aquest *western* en el que la gelosia masculina i la sensualitat femenina prenen el protagonisme. Amb *The Outlaw*, el magnat i cineasta Howard Hughes va ser el primer en exhibir un film que no tenia l'aprovació de la MPAA (Motion Pictures Association of America), l'organisme censor que presidia el tristament famós William Hays. Després de que s'estrenés, Hughes va haver d'afrontar, immediatament, un seguit de judicis interminables que van paraitzar l'exhibició. Al cap de molts mesos i molts judicis

Hughes es va sortir amb la seva i el film es va poder reestrenar, però ningú més es va atrevir a desafiar l'ordre establert fins passats uns quants anys.

Dimarts 2 / 21.30 h

Corten 21 metros de chinos FERRAN ALBERICH, 1994. Espanya. VE. 100'. Projectió en Betacam.

Aquest film reuneix trossos de cel·luloide que els censors dels darrers 20 anys del franquisme van deixar oblidats a les dependències de l'antic Ministerio de Información y Turismo. Un film muntat per Ferran Alberich a partir d'un encàrrec de Filmoteca Española mitjançant el qual va poder recuperar 35 hores de metratge censurat, i en les que es poden apreciar clarament les tres obsessions del règim: la política, la religió i el sexe.

Dimecres 3 / 20.00 h - Diumenge 7 / 19.00 h

Salò o le 120 giornate di Sodoma *Salò o los 120 días de Sodoma* PIER PAOLO PASOLINI, 1975. Int.: Paolo Bonacelli, Giorgio Cataldi, Uberto Paolo Quintavalle, Aldo Valletti, Caterina Boratto, Elsa Da Giorgi, Ines Pellegrini. Itàlia-França. VOSE. 117'

"*Salò o le 120 giornate di Sodoma*, l'última realització del poeta i cineasta Pier Paolo Pasolini -assassinat uns mesos després d'acabar-la-, és una faula alhora revulsiva i glacial, una tragèdia deliberadament sòrdida i desagradable, però gairebé un conte de fades, comparada amb el terrible original (1785) de Sade" (José Luis Guarner). Amb aquest film, Pasolini va abjurar de la seva "Trilogia de la vida", en considerar que la seva visió amable de l'erotisme havia estat absorbida per la societat de consum. Segrestat judicialment a l'Espanya de la transició, ha estat objecte de censura en diversos països.

Dijous 4 agost / 18.30 h - Divendres 5 agost / 19.30 h

Le diable au corps *El diable al cos*. CLAUDE AUTANT-LARA, 1947. Int.: Gérard Philippe, Micheline Presle, Jean Debucoart, Jean Varas, Denise Grey. França. VOSC. 110'

En el transcurs de la Primera Guerra Mundial, un jove i una dona casada sostenen una forta relació passional. La història de l'escriptor Raymond Radiguet exposava amb eloqüència que el sexe és molt més fort que les obligacions militars. Això va donar-li la seva dimensió provocadora i, malgrat el seu èxit, va tenir problemes amb la censura de diversos països. El 1986 el director Marco Bellocchio tornaria a escandalitzar amb la mateixa història i imatges molt més explícites.

Dijous 4 agost / 21.30 h - Divendres 5 agost / 22.00 h

Bird of Paradise *Au del Paradís* KING VIDOR, 1932. Int.: Joel McCrea, Dolores del Río, John Halliday, Richard Gallagher, Bert Roach, Lon Chaney jr.. EUA. VOSC. 80'. Projectió en 16mm.

Un home d'esperit aventurer viatja fins una illa dels Mars del Sud. Allí s'enamora d'una nativa però la seva relació no és ben vista pels autòctons. El film, malgrat haver estat realitzat abans del Codi Hays, va causar un gran escàndol amb l'escena nocturna en què Dolores del Rio nada tota nua. La història també presentava una relació interracial sana, un fet que seria prohibit al cinema tres anys més tard. Un relat de gran força emotiva del qual Delmer Daves faria un remake el 1951 amb Debra Paget i Louis Jordan de protagonistes.

Dimarts 9 agost / 18.30 h - Dissabte 13 agost / 21.30 h

Les vampires - Episodis 1, 2 i 3 *Els vampirs* LOUIS FEUILLADE, 1915. Int.: Edouard Mathé, Marcel Lévesque, Jean Aymé, Musidora, Delphine Renot, Fernand Hermann, Louis Leubas. França. Muda, còpia amb rètols en català. 109'. Projectió en DCP.

Famós serial de misteri i aventures dirigit en plena Primera Guerra Mundial. Un vast fresc criminal en el que els surrealistes van voler veure més tard "la gran realitat d'aquest segle". El geni terrorífic del crim cedeix l'estrellat a una seductora vampiressa que opera amb un vestit negre molt cenyit: la bella actriu Musidora. Projectem els tres primers episodis, d'un total de 10. L'episodi u, *La tête coupée* (El cap tallat), posa el reporter Philippe Guérande rere la pista del grup criminal Les Vampires; A l'episodi dos, *La bague qui tue* (L'anell que mata), una cèlebre ballarina és emmetzinada tot just quan havia de revelar un secret al reporter i en el tercer episodi, *Le cryptogramme rouge* (El criptograma vermell) el protagonista coneix una cantant de cabaret anomenada Irma Vep (anagrama de 'Vampire'). ***Amb l'acompanyament musical del mestre Joan Pineda.***

Dimecres 10 agost / 20.00 h - Dijous 11 agost / 17.00 h

La dolce vita FEDERICO FELLINI, 1960. Int.: Marcello Mastroianni, Anita Ekberg, Anouk Aimée, Alain Cuny, Yvonne Furneaux, Annibale Ninchi, Magali Noël, Nadia Gray, Lex Barker, Walter Santesso. Itàlia-França. VOSE. 172'. Projectió en DCP.

Utilitzant com a vehicle conductor la figura d'un periodista sensacionalista, Fellini realitza un peculiar descens als inferns retratant l'aristocràcia romana dels anys seixanta. El film va gaudir d'una persecució implacable per part del Vaticà i va rebre la Palma d'Or al Festival de Cannes. Més de mig segle després de la seva realització, l'escàndol que va provocar pot semblar ridícul, però la categoria i la qualitat del film

continuen inalterables.

Dijous 11 agost / 21.30 h - Diumenge 14 agost / 16.30 h

Flesh PAUL MORRISSEY, 1969. Int.: Joe Dallesandro, Geraldine Smith, John Christian, Maurice Bradel, Gerri Miller, Candy Darling, Jackie Curtis, Louis Waldon, Patti d'Arbanville. EUA. VOSE. 105'

Un títol clau en el marc del cinema *underground*, que només es va poder projectar en circuits marginals als EUA i que fou prohibit en nombrosos països o censurat en aquella època. A l'Estat espanyol es va estrenar a l'inici dels vuitanta. El film mostra la vida d'un dia qualsevol d'un jove que es prostitueix per aconseguir diners amb l'objectiu de pagar l'avortament d'una amiga de la seva dona. Forma part de la trilogia d'Andy Warhol-Paul Morrissey, amb Joe Dallesandro com a protagonista, completada per *Heat* i *Trash*.

Divendres 12 agost / 17.00 h -Dissabte 13 agost / 19.30 h

Contes immoraux *Contes immorals* WALERIAN BOROWCZYK, 1974. Int.: Lise Danvers, Fabrice Luchini, Charlotte Alexandra, Paloma Picasso, Pascale Christophe, Florence Bellamy, Jacopo Berinzi. França. VOSC. 104'

Quatre relats eròtics inspirats per històries reals i que tenen lloc en etapes històriques diferents. "*Contes immoraux* és el primer gran film llibertí, en el sentit clàssic de la paraula" (René Micha) "Borowczyk ha realitzat un film deliberadament eròtic que la censura, en un primer moment, va condemnar (prohibició total) per després alliberar-lo, en un arrepeniment tal vegada no totalment aliè a certs canvis de ministeri. Aquesta alliberació s'explica pel valor artístic de l'obra, la seducció formal de la qual és constant, però encara més per l'ambició de l'autor de sobrepassar allò bonic de la il·lustració per assolir la bellesa -i la gravetat- de l'erotisme verdader, la màgia fosca d'aquell món fantàstic on el plaer dels sentits es transforma en jocs secrets, en festes, en cerimònies rituals..." (Jean de Baroncelli).

Diumenge 14 agost / 19.00 h - Dijous 18 agost / 20.00 h

Él LUIS BUÑUEL, 1952. Int.: Arturo de Córdova, Delia Garcés, Luis Beristáin, Aurora Walker, Carlos Martínez Baena, Rafael Banquells, Manuel Dondé, Fernando Casanova. Mèxic. VE. 100'

"És una de les meves pel·lícules preferides. M'agrada sobretot per allò que té de document verídic sobre un cas patològic" (Buñuel). És també una de les preferides del públic, un dels cims del Buñuel mexicà. És un melodrama aspre i una comèdia salvatge,

despietada. El retrat d'un home que és el retrat de molts homes.

Diumenge 14 agost / 21.30 h - Dimarts 16 agost / 18.30 h

L'orgia FRANCESC BELLMUNT, 1978. Int.: Juanjo Puigcorbé, Francesc Albiol, Ricard Borràs, Jordi Goce, Assumpta Serna, Carme Elías, Vicky Peña, Pep Fortuny, Sílvia Munt, Mercè Molina, Rosa Novell, Dolors Duocastella. Catalunya. VC. 83'

Un grup de joves barcelonins "progres" munten una orgia de cap de setmana com un acte d'alliberament d'una sèrie d'inhibicions que creuen superades. El guió fresc i entretingut de Juanjo Puigcorbé i Francesc Bellmunt, basat en una història real d'uns quants alumnes de l'Institut del Teatre, va originar un tipus de comèdia genuïnament catalana i que Bellmunt conreà abastament. El film parla amb naturalitat de molts tabús heretats del franquisme i arriba a tenir un valor documental tot i ser una ficció. A més, el seu magnífic final, avui, gairebé amb tota seguretat, no es podria rodar per ser considerat "políticament incorrecte".

Dimarts 16 agost / 21.30 h - Dissabte 20 agost / 21.30 h

This Film Is Not Yet Rated *Aquest film encara no s'ha qualificat* KIRBY DICK, 2006. EUA. VOSC. 98'

Frustrat per la manera en que la Motion Picture Association Of America (MPAA) atorga la classificació per edats en els Estats Units per veure una pel·lícula, un realitzador contracta un detectiu privat per portar a terme un experiment... *This Film is not yet Rated* és un documental que qüestiona el sistema arcaic i purità d'aquesta classificació, atorgat per aquest poderós organisme oficial, fundat el 1922. Una determinada classificació pot fer que la vida comercial d'una pel·lícula corri perill, ja que pot limitar l'entrada al cinema de molta gent.

Dimecres 17 agost / 17.00 h - Divendres 19 agost / 19.30 h

Ai no korída *L'imperi dels sentits* NAGISA OSHIMA, 1976. Int.: Eiko Matsuda, Tatsuya Fuji, Aoi Nakajima, Hiroko Fuji, Yasuko Matsui, Meika Seri, Kanae Kobayashi, Taiji Tonoyama. Japó-França. VOSC. 102'

Malgrat que és una obra d'una insòlita bellesa formal i una de les més adultes en el terreny de l'erotisme, a causa de la seva excepcional qualitat humana, va ser qualificada de pornogràfica en més d'un país, i Oshima fou processat i acusat d'obscenitat al Japó en un judici que acabaria guanyant després de dos anys i mig, i vint-i-tres sessions. El film té una relació directa amb l'obra de Georges Bataille, ja que

plasma fins les últimes conseqüències la idea de l'escriptor francès: "l'erotisme és l'afirmació de la vida fins la mort". "Les coses que m'interessen més són el sexe i el crim. Tenen un punt en comú, en el sentit que són els impulsos més violents que hi ha en l'ésser humà" (Nagisa Oshima).

Dimecres 17 agost / 20.00 h - Dijous 18 agost / 17.00 h

Lolita STANLEY KUBRICK, 1962. Int.: James Mason, Shelley Winters, Sue Lyon, Peter Sellers, Gary Cockrell, Jerry Stovin, Diana Decker, Lois Maxwell, Cec Linder, Bill Greene, Shirley Douglas. Gran Bretanya-EUA. VOSE. 152'. Projectió en DCP.

Seduït per la novel·la del mateix títol de Vladimir Nabokov, en la qual es relata la fascinació que una adolescent desperta en un professor de literatura, Kubrick en va realitzar una adaptació conflictiva i suggeridora que es va convertir en una crítica al puritanisme americà. "Contra totes les previsions *Lolita* va ser un èxit total. Amb l'ajuda de Nabokov, del que l'adaptació de la seva pròpia novel·la és una meravella d'habilitat, va saber trobar un estil tragicòmic, barrejant el realisme i la intenció, i en el que la sàtira deformava subtilment, però sense desnaturalitzar-la, l'observació exacta. En aquesta forma molt personal del realisme fantàstic, Kubrick va saber trobar el seu camí verdader" (J. P. Coursodon)

Dissabte 20 agost / 19.00 h - Diumenge 21 agost / 16.30 h

Laughing Sinners *Pecadors que riuen* HARRY BEAUMONT, 1931. Int.: Joan Crawford, Neil Hamilton, Clark Gable, Marjorie Rambeau, Guy Kibbee, Cliff Edwards, Roscoe Karns, Gertrude Short, George Cooper. EUA. VOSC. 72'

Una noia intenta suïcidar-se quan el seu xicot la deixa però aleshores apareix un predicador de l'Exèrcit de Salvació disposat a ocupar-se'n d'ella. Un drama pre-codi de redempció espiritual l'interés principal del qual està en la interpretació de Joan Crawford, que, malgrat l'obvi segell moralista del film, ofereix una actuació sincera i enèrgica d'una penedida que capgira per complert el seu estil de vida. Estrenada amb el títol de *Salvada*.

Diumenge 21 agost /19.30 h - Dijous 25 agost / 17.00 h

Die freudlose Gasse *El carrer sense alegria*

GEORG WILHELM PABST, 1925. Int.: Asta Nielsen, Greta Garbo, Gräfin Agnes Esterhazy, Werner Krauss, Henry Stuart, Einar Hanson. Alemanya. Muda, amb rètols en català. 148'

Aquest gran clàssic del cinema mut transcorre, durant els anys de crisi posteriors a la

Primera Guerra Mundial, a Viena, on una carnisseria serveix de tapadora per a un prostíbul, un lloc on és a punt d'anar a parar la ingènua noia que interpreta Greta Garbo, abans de convertir-se en estrella. Estrenada amb el títol *Bajo la máscara del placer*, no amaga cap conseqüència de la terrible inflació i destaca els vincles de classe que relacionen sexe i explotació. El film va inaugurar el realisme social alemany amb un estil, el de Pabst, que troba en una mena d'expressionisme controlat la seva força acusadora, però també una dimensió problemàtica que té a veure amb un "gust terrible i seductor de la misèria" que l'escriptor Mac Orlan va qualificar de "fantàstic social". ***Amb l'acompanyament musical del mestre Joan Pineda.***

Dimarts 23 agost / 17.00 h - Dijous 25 agost / 21.30 h

Et Dieu... créa la femme / Déu... va crear la dona

ROGER VADIM, 1956. Int.: Brigitte Bardot, Curd Jürgens, Jean-Louis Trintignant, Christian Marquand, Marie Glory, Georges Poujouly, Jane Marken. França. VOSC. 95'

El naixement d'un mite eròtic i un film que prefigura, en certa manera, la Nouvelle Vague que, tres anys després, s'imposarà amb força a França. Avui pot semblar ingenu que una obra així es considerés escandalosa, però certament no es va estrenar al nostre país fins el 1971, després de passar pel sedàs de la censura. L'any 1987, el mateix Vadim en va rodar una mena de *remake* amb Rebecca de Mornay sense gens de transcendència.

Dimarts 23 agost / 20.00 h - Divendres 26 agost / 19.00 h

Turks Fruit *Delícies turques* PAUL VERHOEVEN, 1973. Int.: Rutger Hauer, Monique van de Ven, Tonny Huudeman, Wim van den Brink. Països Baixos. VOSC. 108'

Després del seu primer llargmetratge, Verhoeven decideix portar a la pantalla una novel·la de l'escriptor Jan Wolkers, molt popular a Holanda, i construeix una història d'amor absolutament anticonvencional, on romanticisme, erotisme i escatologia conviuen d'allò més bé. Després de veure *The French Connection*, Verhoeven i el director de fotografia Jan de Bont van convenir de dotar la història d'una imatge realista amb llum natural i càmera en mà en una posada en escena elaborada que parteix d'un sofisticat esquema argumental que inclou *flash backs* i al·lucinacions, i que va portar el film a ser nominat a l'Oscar.

Dimecres 24 agost / 21.00 h - Dissabte 27 agost / 22.00 h (Sessió doble)

Un chant d'amour *Un cant d'amor* JEAN GENET, 1950. Int.: Lucien Senemaud, André Revbaz, Coco el martiniquès. França. SD. 26'

L'única pel·lícula rodada per Jean Genet és una de les peces cabdals en la cinematografia gai. Ambientada en una presó francesa, la cinta desgrana una eròtica dansa de mort i passió entre tres presoners i llur vigilant masoquista. "Un mur entre dues cel·les. En aquets mur, un forat. A través d'aquest forat imperceptible només pot endinsar-se una palla per tal que passi d'una boca a una altra el fum d'una cigarreta. El carceller és allà, decideix qui mata, desenfunda la pistola. És el guardià de l'espectacle. La distribució de l'esguard. Voyeur. Espectador del desig. Presoner en la nostra pròpia presó. Un poema. Mut. Perquè crida" (Franck Lubet).

Inauguration of the Pleasure Dome *Inauguració de la Cúpula del Plaer* KENNETH ANGER, 1954. Int.: Samson De Brier, Marjorie Cameron, Joan Whitney, Katy Kadell, Renate Druks, Anaïs Nin, Paul Mathison. EUA. VOSC. 38'

"El film presenta una de les cerimònies rituals d'Aleister Crowley, durant la qual els participants assumeixen identitats de deus o deesses... Jo volia que l'espectador tingués la sensació de ser transportat a un món de meravelles. El color, els aspectes onírics, van intervenint progressivament . És un món en expansió que es fa completament subjectiu, com quan algú comulga. És quelcom que es veu a través dels seus ulls" (Kenneth Anger).

Divendres 26 agost / 21.30 h - Diumenge 28 agost / 16.30 h

Riso amaro *Arroz amargo* GIUSEPPE DE SANTIS, 1948. Int.: Vittorio Gassman, Silvana Mangano, Raf Vallone, Doris Dowling, Checco Rissone, Nico Pepe, Adriana Sivieri, Lia Corelli. Itàlia. VOSE. 108'

Una parella de lladres que han robat un collaret arriba en un campament de dones que es dediquen a la collita d'arròs. Una d'aquestes dones és Silvana, molt afeccionada a la premsa del cor, i que aconsegueix robar el collaret. És un melodrama social on destaca la imatge de potent sensualitat i erotisme de la seva protagonista, Silvana Mangano, en el primer film que va interpretar i que la va convertir en una estrella. També va ser un dels primers films destacats de Vittorio Gassman.

Diumenge 28 agost / 19.30 h - Dimecres 31 agost / 21.30 h

Inside Deep Throat *Dentro de garganta profunda* FENTON BAILEY, RANDY BARBATO, 2005. Int.: Gerard Damiano, Ron Wertheim, Harry Reems, Alan Dershowitz, Gore Vidal, John Waters, Norman Mailer, Erica Jong, Wes Craven, Larry Flint, narració: Dennis Hopper. EUA. VOSE. 92'

Documental que analitza el fenomen social generat amb l'estrena del clàssic del porno *Deep Throat*, estrenat en el mateix moment en què els moviments nacionals per a l'alliberament sexual, la igualtat de drets i els valors contraculturals assolien el seu punt àlgid. Aquesta pel·lícula sexualment explícita es va convertir en l'epicentre d'una tempesta social i política sense precedents, un gran fenomen cultural l'impacte del qual ens continua afectant avui dia. "Quan vam veure *Deep Throat* la vam aturar poc després del començament perquè era avorridíssima. Les actuacions són pèssimes, els personatges, ridículs i els diàlegs no tenen sentit. L'interessant és el seu efecte en la cultura popular. Des de llavors, el porno va abandonar els ambients marginals per convertir-se en una peça essencial del món contemporani. En aquest sentit, *Deep Throat* fou realment revolucionària" (Fenton Bailey).

Dimarts 30 agost / 21.30 h - Dimecres 31 agost / 18.30 h

The Invisible Woman *La dona invisible* A. EDWARD SUTHERLAND, 1940. Int.: Virginia Bruce, John Barrymore, John Howard, Charles Ruggles, Oskar Homolka, Edward Brophy, Donald MacBride, Margaret Hamilton, Shemp Howard. EUA. VOSC. 72'. Projectió en DVD.

Un científic inventa una màquina que pot fer invisible a la gent, i la fa servir amb una model atractiva i aventurera. Però uns gàngsters roben la màquina per al seu cap, de manera que s'hauran d'enfrontar a la dona invisible. Després de l'home, la dona. Ella, però, pot convertir-se en una silueta atractiva quan es dutxa. Una comèdia lleugera dirigida per A. Edward Sutherland, un especialista del gènere que ha tingut sota les seves ordres a Eddie Cantor, Mae West, Laurel i Hardy i W.C. Fields.

Més informació: www.filmoteca.cat

Barcelona, 1 de juliol de 2016